

FEESTELIJK FENIKS

JAARVERSLAG
2022

INHOUDSOPGAVE

1. EXPERTISECENTRUM EMANCIPATIE, GENDER EN DIVERSITEIT	06
2. MENS-TRAJECTEN: AANTAL EN RESULTATEN	18
3. EMANCIPATIE IN DE PRAKTIJK	20
4. SAMENWERKING	26
5. ORGANISATIE, TEAM, VRIJWILLIGERS EN BESTUUR	28
6. FINANCIËN EN SPONSORS	30
7. MEDIA	31

Inleiding

Het jaar 2022 begon dubbel feestelijk: na twee zware jaren leek de grip op het coronavirus toe te nemen en Feniks bestond maar liefst 45 jaar. Die mijlpaal hebben we natuurlijk gevierd. De cijfers over de gevolgen van de coronatijd voor vrouwen gaven echter minder aanleiding tot een feestje. Wat we bij Feniks al hadden gemerkt, werd door onderzoek van Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis Atria bevestigd: vrouwen zijn onevenredig geraakt door de coronamaatregelen. Vrouwen hielden tijdens de coronacrisis de samenleving draaiende, met gevolgen voor hun eigen gezondheid: ze ervoeren veel vaker een hogere werkdruk, ook al omdat thuis de zorgtaken toenamen. De opvang van kinderen die niet meer naar school konden gaan landde grotendeels op het bordje van vrouwen. Vrouwen werken vaker in toerisme, welzijn, detailhandel, sekswerk en de cultuursector. Bovendien werken meer vrouwen dan mannen in deeltijd en verloren daardoor vaker hun baan. Ook het aandeel vrouwen dat minder is gaan werken was groter dan het aandeel mannen. Deze economische impact van de coronacrisis op vrouwen wordt ook wel de pink recession genoemd. Praktisch opgeleide vrouwen en vrouwen met een migratieachtergrond verloren nog vaker hun baan. Het is de vraag of er goed genoeg zicht is op het aandeel vrouwen dat door de crisis afhankelijker werd van hun partner. In de sekswerkbranche, waarin vooral vrouwen werkzaam zijn, was noodsteun meestal niet toegankelijk, met inkomensverlies en schulden tot gevolg. Het aantal meldingen van huiselijk en seksueel geweld nam wereldwijd sterk

toe, net als de druk van het combineren van werk- en zorgtaken. Omdat vooral vrouwen de extra zorgtaken op zich namen, werden traditionele ideeën over de taakverdeling en het ouderschap sterker.

De coronamaatregelen vormden dus een terugslag voor de positie van vrouwen in Nederland. Daarbij kwam de oorlog in Oekraïne die onder meer een ongekende energiecrisis veroorzaakte. De enorm gestegen energieprijzen komen bovenop de kosten van levensonderhoud en de inflatie, en landen weer op het bordje van vrouwen: armoede heeft zoals de data steeds aantonen vooral een vrouwelijk gezicht. Dat ook nog eens de discussie over het zwaarbevochten recht op abortus weer oplaaide en de maatschappelijke acceptatie van genderdiversiteit in de kinderschoenen staat, bewijst dat Feniks - met haar 45 jaar het oudste vrouwen centrum in Nederland - alle reden heeft om er nog een aantal jaren aan vast te plakken. De inzet van Feniks op ondersteuning en versterking van vrouwen en het leveren van expertise over emancipatie, diversiteit en inclusie zal voorlopig nog hard nodig blijven.

Gendergelijkheid was niet voor niets het centrale thema op Internationale Vrouwendag en ook de inzet van onze deelname aan de gemeentelijke werkgroepen Veilige Steden (tegen seksuele straattintimidatie) en Regenboogstad (lhbtqi+). In het najaar deden we samen met de gemeente mee aan Orange the World, de

wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. Omdat mannen niet alleen veroorzakers zijn maar ook slachtoffers én bondgenoten in het werken aan oplossingen, heeft Feniks het broodnodige programma Mans Genoeg voor mannenemancipatie voortgezet. Daarnaast hebben we meermaals de noodzaak van maatregelen tegen femicide (vrouwenmoord) bepleit: Femicide komt in Nederland in vergelijking met andere Europese landen buitensporig vaak voor maar gaat in de media en de statistieken meestal schuil onder het neutralere kopje 'gezinsdrama'.

Vrouwen worden behalve door armoede (dus) ook bovenmatig hard getroffen door de gevolgen van klimaatverandering. Ze zitten echter amper aan de tafels waar de grote beslissingen worden genomen. Feniks liet onder meer in het Milieucafé, de Kennismakerij (Bibliotheek LocHal) en het Brabants Dagblad zien dat klimaatrechtvaardigheid onlosmakelijk is verbonden met gender, emancipatie en inclusie. Ook landelijk leverde Feniks inbreng voor bijvoorbeeld de tweejaarlijkse Emancipatiemonitor van het CBS en aan vakbond CNV over gendersensitief vakbondswerk. De Vrije Universiteit vroeg onze praktijkexpertise over (de hiaten in) zelfstandig verblijfsrecht van vrouwelijke huwelijksmigranten en huwelijkse gevangenschap. In het najaar is het meerjarige onderzoek gestart van de Universiteit van Utrecht en TNO naar de belemmeringen voor economische veerkracht voor vrouwen waarvan Feniks één van de kernpartners is.

Voor de gemeente Tilburg is Feniks één van de vier kernpartners in het meerjarige programma MENS: Meedoen en Sociale Stijging, het samenwerkingsverband van sociale organisaties in de stad voor ondersteuning van Tilburgers in een kwetsbare situatie richting deelname aan de samenleving. Feniks is sowieso van het samenwerken: Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Daarom maken ook diverse andere organisaties, zoals het COC en Gedeeld Verleden, Gezamenlijke Toekomst, regelmatig gebruik van onze faciliteiten aan het NS-plein. Voor het tweede jaar was Feniks MUP: Menstruatieproducten-uitgiftepunt. Menstruatiearmoede is een harde realiteit voor steeds meer vrouwen en meisjes die geen economische bestaanszekerheid kennen. Om deze groep te ondersteunen verwees Feniks regelmatig door naar instanties die kunnen helpen bij financiële problemen. Ook stelden we waar nodig tegoedbonnen beschikbaar van collega-organisaties voor kleding en verzorgingsproducten, en deden we af en toe een beroep op een fonds voor noodhulp. Hulp bij papierwerk rondom financiële regelingen behoorde ook dit jaar weer tot de ondersteunende activiteiten van Feniks.

Begin 2022 gingen de uitgebreide archieven van het Tilburgse Vrouwenkafé, het Vrouwen centrum en de doorstart hiervan Feniks naar het Regionaal Archief. In december vond dan het feestelijke symposium Vrouw, waar ben je nou? plaats aan de Kazernehof. Daarmee stonden we samen met heel veel vrouwen (en mannen) van toen en nu stil bij het 45-jarig jubileum van Feniks en bij de noodzaak van het vastleggen van (ook) de rol van vrouwen in de geschiedenis van de mensheid. Feestelijk was ook het afscheid in december van directeur Gerda de Vries die met welverdiend pensioen ging na meer dan twintig vaak woelige jaren aan de leiding van Feniks. Haar grote verdienste voor de emancipatie van vrouwen werd bekroond met de zilveren legpenning van de stad Tilburg. Op haar sterke schouders mogen wij staan om samen met alle teamleden en vrijwilligers emancipatie, gendergelijkheid en inclusie in Tilburg, Nederland en de wereld voor elkaar te helpen krijgen. De uitdagingen zijn groot maar onze vastberadenheid, deskundigheid en solidariteit zijn nog groter.

In hoofdstuk 1 lees je alles over onze activiteiten i.h.k.v. onze expertisefunctie en Hoofdstuk 2 gaat in op de uitstroomcijfers van onze participatietrajecten. Hoofdstuk 3 legt de focus op enkele van onze cursussen en activiteiten, waaronder de nieuwe gezondheids cursus 'zorg voor jezelf'. In hoofdstuk 4 ziet u een overzicht van onze samenwerkingspartners. Hoofdstuk 5 biedt een inkijkje in de organisatorische geledingen, waaronder onze onmisbare vrijwilligers. Hoofdstuk 6 geeft een korte toelichting op de exploitatie en sponsors. Ten slotte geeft hoofdstuk 7 een samenvatting van onze PR-resultaten. Veel leesplezier!

Veerle Slegers – directeur

Maya Butalid – bestuursvoorzitter

Expertisecentrum EMANCIPATIE, GENDER EN DIVERSITEIT

1.

1.1 INTERNATIONALE VROUWENDAG: ZWERMERS EN VERKIEZINGSDEBAT

Ieder jaar op 8 maart organiseert Feniks de viering van Internationale Vrouwendag in Tilburg. In 2022 deden we dat in samenwerking met performance-gezelschap Zwermers en Theater De Nieuwe Vorst. Op Vrouwendag vierten we de vrouwenrechten die al zijn behaald maar hebben we vooral ook aandacht voor wat er nog bereikt moet worden. We staan daarbij bijvoorbeeld stil bij vrouwen in Iran, Afghanistan en Oekraïne, maar ook in Nederland moet nog heel veel gebeuren. Zo staat ons land in 2022 op de 28ste plek in de Global Gender Gap Index, een wereldwijde graadmeter voor gendergelijkheid. Dat betekent dat er nog 27 landen boven ons staan en het dus beter doen dan wij. Het landelijke thema van Internationale Vrouwendag was dit jaar 'V/M solidariteit', een reden voor Feniks om het belang dat meer mannen zich

Verkiezingsdebat op Internationale Vrouwendag

Stagiaires Aisha en Ciel tijdens Internationale Vrouwendag

moeten uitspreken tegen seksisme, genderongelijkheid en gender-gerelateerd geweld nog eens extra te onderstrepen.

Het programma ging 's middags van start met een protest-performance van het Tilburgse performance-gezelschap Zwermers op het Pieter Vreedeplein. De twee vaste performers van Zwermers werden versterkt door zeker 15 mensen die zich van tevoren hadden opgegeven om mee te doen met dit unieke protest. Onder begeleiding van het eenmansorkest van Zwermers begonnen de deelnemers zich (in de kou!) om te kleden voor gelijkwaardigheid. De performance had het gewenste effect; vele voorbijgangers bleven staan kijken en het optreden werd met veel enthousiasme ontvangen en met een daverend applaus afgesloten.

Het avondprogramma stond met een speciaal verkiezingsdebat over gendergelijkheid en inclusie in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen. Het debat werd geleid door onze (inmiddels gepensioneerde) directeur Gerda de Vries. Aan de hand van prikkelende stellingen en kritische vragen werden de vertegenwoordigers van de grote en kleinere politieke partijen uitgedaagd om zich uit te spreken over onderwerpen als vrouwenemancipatie in Tilburg. Een groot en divers publiek wist de weg te vinden naar Theater De Nieuwe Vorst. Bemoedigend was dat de meeste stellingen op een breed draagvlak konden rekenen onder zowel de politieke partijen als de mensen in de zaal.

"ERG GOED, EDUCATIEF VERKIEZINGSDEBAT IN TILBURG OVER DÉ THEMA' S VAN INTERNATIONAL WOMEN' S DAY 2022. HELAAS NOG STEEDS KEIHard NODIG. UITSTEKEND WERK VAN HET TEAM VAN FENIKS, TERECHT GESTEUND

DOOR DE GEMEENTE TILBURG. EN HET ALLERBESTE: RONDKIJKEND NAAR HET PUBLIEK ZAG IK DAT DEZE AVOND ER EENTJE VAN ÉCHTE DIVERSITEIT EN INCLUSIE WAS. HIER WAREN OUDERE EN JONGERE VROUWEN EN MANNEN, NON-BINAIRE, QUEER EN BICULTURELE MENSEN, MENSEN MET EEN FYSIEKE BEPERKING, MENSEN MET EEN GOED EN EEN MINDER GOED INKOMEN BIJ ELKAAR. DAT KOMT IN EEN GROTE, TOCH ERG DIVERSE STAD ALS TILBURG NOG BIJNA NIET VOOR. EN DAT IS MISSCHIEF WEL DE GROOTSTE VERDIENSTE VAN HET TEAM VAN FENIKS. EN VOOR DE GEMEENTE TILBURG, DIE BEGRIJPT HOE BELANGRIJK HET WERK VAN FENIKS IN DE STAD IS."
– BEZOEKER INTERNATIONALE VROUWENDAG

1.2 INCLUSIEVE STAD

Diversiteit en inclusie staan hoog op de agenda bij Feniks, zowel binnen de organisatie zelf als in onze activiteiten. Zo geeft Feniks gevraagd en ongevraagd beleidsadvies aan de gemeente Tilburg, nemen we deel aan de gemeentelijke werkgroepen Veilige Steden (tegen seksuele straatintimidatie) en Regenboogstad (lhbtqi+), en creëren we bewustwording d.m.v. workshops en evenementen. Feniks staat voor een integrale en intersectionele aanpak van discriminatie. Onderdrukking, privilege en marginalisatie drukken zich namelijk niet alleen uit in aparte categorieën (man/vrouw, wit/zwart, rijk/arm), maar al deze aspecten van je identiteit geven in samenspel je ervaring en maatschappelijke positie vorm. Verschillende vormen van discriminatie (seksisme, racisme, lhbtqi+ fobie, validisme) kunnen dus niet los van elkaar worden gezien, maar moeten volgens een inclusieve aanpak worden bestreden in beleid en praktijk. Dit wordt ook wel 'kruispuntdenken' genoemd.

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen en de aanstelling van het nieuwe College van B&W schreven we in 2022 een uitgebreid advies voor inclusief beleid in Tilburg. In dit advies doen we een zestal aanbevelingen die ons inziens uitgewerkt dienen te worden in het gemeentelijke beleid. Zo moet financiële zelfredzaamheid van praktisch opgeleide vrouwen speerpunt worden in het beleid. Bijna

Protest-performance Zwermers op Internationale Vrouwendag

twee derde van hen kan namelijk niet zelfstandig rondkomen. Daarnaast benadrukken we in ons advies het belang van gendersensitief beleid en doen we de aanbeveling om nieuwe moties en beleid te toetsen op mogelijke gevolgen voor de vier aandachtsgroepen uit het Tilburgse inclusiebeleid. Ook pleiten we in ons advies voor actieve preventie en signalering van het gebrek aan zelfbeschikking bij een grote groep gezinsmigranten in Tilburg en geven we tips m.b.t. de bestrijding van seksueel geweld. Ten slotte is ons advies aan de gemeente om alleen zaken te doen met bedrijven en organisaties met als voorwaarde dat zij aantoonbaar werk maken van diversiteits- en inclusiebeleid. Al onze aanbevelingen en uitgebreide toelichtingen zijn terug te vinden op onze website onder 'expertise: emancipatie in Tilburg'. Feniks betreurt dat haar adviezen niet in het nieuwe coalitieakkoord voor 2022-2026 terecht zijn gekomen. We hopen dat we hier wél iets van terugzien in het gemeentelijke beleid van de komende jaren.

Naast beleidsadviezen hebben we ons ook op andere manieren ingezet voor diversiteit & inclusie in de stad.

Een voorbeeld hiervan is onze bijdrage aan het ALL Too HUMAN filosofie-festival dat werd georganiseerd door Krakerscollectief de Vage Bond, MAP Tilburg en Full Colour in Theater De Nieuwe Vorst. Het thema was dit jaar identiteit, met als doel nieuwsgierigheid in de ander te prikkelen en bezoekers uit te nodigen buiten hokjes te denken. Onze projectleider Laurens Kleijntjens ontwikkelde speciaal voor dit festival een nieuwe workshop over diversiteit & privileges. Hij verzorgde deze en een andere workshop over gendernormen en het voorkomen van gender-gerelateerd geweld samen met Hannah Mars en Shirodj Raghoenath van stichting Emancipator. Een diversiteit aan deelnemers deed mee, waaronder enkele Tilburgse gemeenteraadsleden. De workshops werden goed ontvangen en waren voor veel deelnemers een eyeopener. De waardevolle gesprekken die ontstonden gaven inspiratie en energie en mogen wat ons betreft veel vaker gevoerd worden, in Tilburg én daarbuiten.

In het kader van onze deelname aan de Werkgroep Regenboogstad, ter bevordering van lhbt+ rechten en acceptatie in onze gemeente, gingen we o.a. naar de landelijke Conferentie Regenboogsteden in Den Haag. Verder deden we mee met de lokale demonstratie 'Baas over eigen lichaam' die werd georganiseerd door de AntiRacismeGroep Tilburg, COC Tilburg en Vrije Bond Tilburg. Ook waren we aanwezig bij de onthulling van het Tilburgse slavernijmonument, dat dankzij de Stichting 'Gedeeld Verleden, Gezamenlijke Toekomst' tot stand is gekomen, waarvan

Conferentie Regenboogsteden

onze oud-directeur Gerda de Vries bestuurslid is. Ten slotte stonden we tijdens de Tilburg Ten Miles met een kraampje op de Tilburg4globalgoals-Boulevard, waar we aan de hand van 'experiences' aandacht vroegen voor global goal #5: gendergelijkheid. Zo konden voorbijgangers (m.n. mannen) d.m.v. een VR-bril ervaren hoe het is om op straat seksueel geïntimideerd te worden. Daarbij gaven we tips hoe je zelf deel kunt worden van de oplossing.

"HET WAS ZOOO WAARDEVOL! OMDAT WE MET ZIJN ALLEN EEN VEILIGE OMGEVING HEBBEN KUNNEN CREËREN, WAARIN MENSEN OPENSTAAN VOOR ELKAAR, KWETSBAAR DURFDEN TE ZIJN TUSSEN 'VREEMDEN' EN HUN PERSOONLIJKE ERVARINGEN DURFDEN TE DELEN. EN JUUST DIE KWETSBAARHEID IS NODIG OM SAMEN IN VOLLE VERTROUWEN EN VRIJHEID DIE ENE BELANGRIJKE VERANDERING TEWEEG TE BRENGEN!"
 – DEELNEMER WORKSHOP DIVERSITEIT & PRIVILEGES BIJ ALL TOO HUMAN FESTIVAL

Workshop Diversiteit & Privileges & Workshop gendernormen @ ALL too HUMAN festival (foto Jostijn Ligtoet)

Feniks op de Ten Miles Global Goals-markt

Laurens bij Podcast Elke Acht Dagen,
door Noëlle Zarges en Myrthe van Munster

Naezer (wetenschapper genderstudies), Judith Martens (Sterk Huis) en Laurens van Feniks aan deelnamen, kregen bezoekers een première te zien van de documentaire 'Belaagd'. Hierin vertellen vrouwen over hun ervaringen met (seksuele) intimidatie en geweld. De docu legt een cultuur bloot die de voedingsbodem vormt voor vernedering, verkrachting, mishandeling en zelfs moord op vrouwen. Ook was Laurens te gast in de podcast 'Elke Acht Dagen' van Noëlle Zarges en Myrthe van Munster over femicide. Elke acht dagen wordt er in Nederland namelijk een vrouw vermoord, in de meeste

gevallen door haar (ex-)partner. Het is goed dat hier in ons land nu eindelijk meer aandacht voor lijkt te komen. Daarnaast gaf Feniks i.s.m. Nicole van Zon van Sterk Huis een workshop voor professionals van Sterk Huis die met jongeren werken, ter preventie van (seksueel) geweld. Tijdens Orange the World kwam auteur Geike de Wit met vrijwilligers en deelnemers van Feniks praten over haar boek 'Geen Sprookje', waarin ze vertelt over haar ervaringen met partnergeweld. Ten slotte zijn we in 2022 ook weer zeer actief geweest in de bestrijding van (seksuele) straatintimidatie.

1.3 DE BESTRIJDING VAN GENDER-GERELATEERD GEWELD

Het jaar 2022 gaat de boeken in als een jaar vol nieuws over grensoverschrijdend gedrag van mannen. De onthullingen over intimidaties, aanrandingen en verkrachtingen rond The Voice of Holland, Johan Derksen die grapjes maakte over verkrachting op nationale televisie, Marc Overmars die dickpics stuurde naar een vrouwelijke medewerker, het Amsterdamsch Studenten Corps met hun seksistische kretten, de handtastelijkheden en vernedering van vrouwen bij Formule 1 races. En zo kunnen we helaas nog wel even doorgaan. Dat al deze zaken geen losse, op zichzelf staande incidenten meer kunnen worden genoemd, spreekt voor zich. Ze zijn onderdeel van een cultuur waarin de schuld neerleggen bij slachtoffers (victim blaming), seksistische grappen, ongelijke behandeling en vernedering van vrouwen als normaal wordt beschouwd, kleiner wordt gemaakt en soms zelfs wordt beloond. Een cultuur die geweld tegen vrouwen dus uitlokt. Hierdoor is het van groot belang dat mannen elkaar aanspreken op grensoverschrijdend gedrag.

Deze boodschap brachten we in dit verslagjaar op meerdere podia, zoals bij het Orange the World-evenement van gemeente Tilburg in Cinecitta. Vooraf aan het panelgesprek, waar Angelique Lautenslager (ervaringsdeskundige), Marijke

Foto's van boven naar beneden: 2022 was een jaar met veel nieuws over seksueel grensoverschrijdend gedrag - Feniks tijdens Orange the World - Paneldiscussie bij Orange the World-event door gemeente Tilburg - Workshop 'Gendersensitief werken met jongeren ter preventie van geweld' i.s.m. Sterk Huis

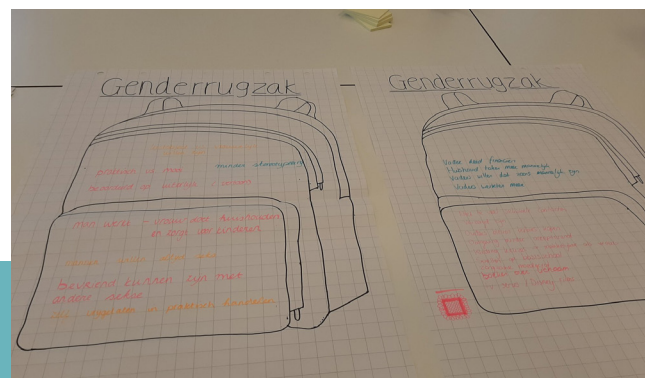
Panelleden

Marijke Naezer
Genderstudies wetenschapper

Laurens Kleijntjens
Projectleider Mansgenoeg bij Feniks Emancipatiecentrum

Angelique Lautenslager
Ervaringsdeskundige en te zien in Belaagd

Judith Martens
Manager Sterk Huis

HET KRACHTVERHAAL VAN HALIMA

Halima heeft in Syrië twintig jaar als docent gewerkt. Ze gaf daar naai- en borduurles voor kinderen. Halima is van oorsprong Turkmeens en heeft haar hele leven in Damascus gewoond. Ze spreekt hierdoor Arabisch en (een variant van) Turks. In Syrië werd het steeds gevaarlijker waardoor ze uiteindelijk met haar gezin in 2018 naar Nederland vlucht.

Na haar inburgering is Halima in november 2021 door de gemeente bij Feniks aangemeld zodat ze haar sociaal netwerk kan uitbreiden en actief kan deelnemen aan de maatschappij. Halima meldt zich aan voor de cursus 'Kleding maken en herstellen'. Vanwege haar achtergrond en kennis krijgt ze vrij snel een verbindende rol binnen de groep. Halima spreekt inmiddels redelijk goed Nederlands. Omdat ze ook Arabisch en Turks spreekt, treedt ze vaak op als tolk. Halima gaat na een tijdje zelf als vrijwilliger aan de slag bij Feniks en begeleidt nu haar eigen groep.

"De sociale contacten bij Feniks zijn voor de deelnemers minstens zo belangrijk als de naailes zelf. Daarnaast leren de vrouwen dankzij de les beter Nederlands. De deelnemers in mijn groep zijn allemaal beginners, maar ik heb veel geduld en begrip. Sommigen komen aan met allerlei moeilijke ontwerpen, maar ik laat ze klein beginnen. Een paar deelnemers hebben inmiddels jurken en rokken gemaakt. Het is leuk om te zien hoe zij groeien."

Halima heeft interesse in het volgen van een BBL opleiding en is nu bezig zich te oriënteren.

"FENIKS HEFT MIJ ONTZETTEND GEHOLDEN. ALS IK IN DE PROBLEMEN KOM, OF MIJN KINDEREN HEBBEN HET MOEILIK, WEET IK DAT ER BIJ FENIKS ALTIJD IEMAND VOOR MIJ KLAARSTAAT MET ADVIES, ONDERSTEUNING OF EEN LUISTEREND OOR."

Afscheidsreceptie Gerda de Vries

1.4 VEILIGE STEDEN: DE BESTRIJDING VAN STRAATINTIMIDATIE

Gemiddeld krijgt ruim 85% van de jonge vrouwen in de grote Nederlandse steden te maken met seksuele straatintimidatie. Van naropen en –fluiten tot uitschelden en achtervolgen. Slachtoffers worden hierdoor ernstig beperkt in hun vrijheid in de publieke ruimte. Naast meisjes en vrouwen krijgen mensen uit de lhbtqi+ gemeenschap vaak te maken met straatintimidatie. Uit onderzoek blijkt dat ruim de helft (57%) van de Nederlandse lhbtqi+ personen bijna nooit of nooit hand in hand loopt met hun partner. Net als in andere steden is straatintimidatie ook in Tilburg een groot probleem. Feniks neemt daarom net als voorgaande jaren deel aan de gemeentelijke werkgroep Veilige Steden voor de Tilburgse campagne tegen (seksuele) straatintimidatie. Een jaar eerder ging de campagne van start met acties op straat, sociale media-uitingen en de lancering van een website (tilburg.nl/straatintimidatie) en meldpunt voor slachtoffers van straatintimidatie. Aangezien veruit de meeste daders van seksuele straatintimidatie mannen zijn, plaatste de gemeente onze tips voor jongens en mannen om deel te worden van de oplossing op de website. Meer hierover lees je in ons vorige jaarverslag.

Bijeenkomst straatintimidatie in de raadszaal

In 2022 verscheen de landelijke evaluatie van het project Veilige Steden door de Rijksoverheid. Hieraan heeft Feniks meegewerkt; werkgroep lid Laurens werd geïnterviewd over de Tilburgse aanpak. Daarnaast was hij in het beschreven verslagjaar namens Feniks te gast bij een gemeentelijke bijeenkomst over dit thema en in een podcast over straatintimidatie in Tilburg, die eveneens door de gemeente werd

Podcast over straatintimidatie op straat

georganiseerd. De podcast vond midden in een drukke winkelstraat plaats. Voorbijgangers schoven aan en werden geïnterviewd door Hanneke Verheul, die ook co-host is van onze eigen podcast 'Feniks in de lucht'. Verder kwam er een vertegenwoordiger van Stichting Stop Straatintimidatie aan het woord. We zijn verheugd om in 2023 verder te mogen gaan met de campagne tegen straatintimidatie, omdat blijvende aandacht voor dit probleem hard nodig is.

1.5 ÉCHTE MANNEN GAAN HET KLIMAAT NIET REDDEN

“Echte mannen eten vlees en rijden in grote auto’s.” Genderstereotypen, vaak versterkt door marketingcampagnes van bedrijven, beïnvloeden ons eetgedrag, hoe we consumeren, hoe we ons kleden, enzovoorts. Ideeën over wat het betekent om een “echte man” te zijn, staan een duurzamere wereld in de weg. Milieubewust gedrag wordt namelijk niet genderneutraal beoordeeld; we waarderen het meer als vrouwen het doen, en mannen worden er zelfs een beetje op afgerekend. Mannen eten daardoor anderhalf keer meer vlees dan vrouwen, ze recyclen minder, rijden en vliegen meer kilometers en voelen zich daar minder schuldig over, zo blijkt uit onderzoek. Ondanks dat vrouwen veel meer dan mannen geneigd zijn hun persoonlijke co2 uitstoot te verminderen en oververtegenwoordigd zijn in tal van klimaatbewuste projecten en organisaties, zijn zij onvoldoende vertegenwoordigd in klimaatbeleid én worden zij het hardst getroffen door klimaatverandering. Bovendien worden vrouwelijke klimaatactivisten als Greta Thunberg door mannelijke machthebbers en klimaatontkenners vaak ‘te emotioneel’ genoemd. Een manier om de vrouwelijke stem de mond te snoeren, terwijl de waarden die we in onze maatschappij als vrouwelijk zien, zoals zorgzaamheid, kwetsbaarheid en inlevingsvermogen juist onmisbaar zijn in de aanpak van de klimaatcrisis. Gender is dus nauw

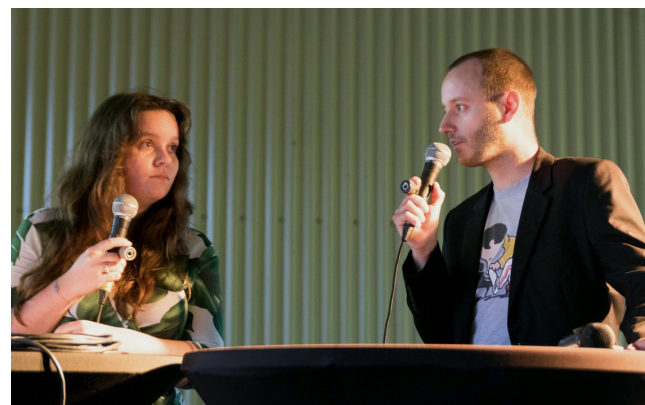

Panel Mans Genoeg, Gender & Klimaat (foto Eef Schoolmeesters)

Mans Genoeg, Gender & Klimaat (foto Eef Schoolmeesters)

Hannah en Laurens bij het Milieucafé (foto Wendy Presser)

EÉN OP DE VIJF ENERGIEARME HUISHOUDENS IN NEDERLAND IS EEN ÉÉNOUDERGEZIN EN BIJNA 90% VAN DIE GEZINNEN HEEFT EEN VROUW AAN HET HOOFD.

verbonden met de klimaatcrisis en de klimaatcrisis kan niet worden opgelost zolang genderongelijkheid blijft bestaan. Bij ons project Mans Genoeg organiseerden we daarom een avond in de Kennismakerij over ecofeminisme, de noodzaak van een inclusiever, rechtvaardiger klimaatbeleid en mannenemancipatie als oplossing voor de klimaatcrisis. Gasten waren eco-filosoof Hannah van den Bosch, filosoof Nathanja van den Heuvel en Bas van Hulten, oprichter van Duurzaamheid voor Dummies. De satirische opening werd verzorgd door poppenspelers Frans van der Meer en Jeroen de Leijer. Laurens Kleijntjens van Feniks deed samen met Jenny Janssens van Bibliotheek Midden-Brabant de presentatie. Als vervolg op deze avond werden Hannah en Laurens uitgenodigd om hun verhaal te doen bij de speciale zomereditie van het Milieucafé in het Spoorpark. Ook verscheen er in het najaar een interview met beiden in het Brabants Dagblad met de passende titel 'Échte mannen gaan het klimaat niet redden'.

"ENORM BELANGRIJK ONDERWERP. GOED DAT HET IN HET LICHT WORDT GEZET! INSPIRERENDE AVOND."
- BEZOEKER MANS GENOEG

1.6 ARMOEDEBESTRIJDING EN BESTAANSZEKERHEID

In het beschreven verslagjaar kreeg de samenleving te maken met stijgende energieprijzen en toenemende inflatie. Ook bij onze deelnemers zagen we dat de problematiek rondom bestaanszekerheid steeg. Energiearmoede is een probleem dat vrouwen onevenredig hard raakt, onder meer door de blijvende inkomensongelijkheid tussen mannen en vrouwen, de veel grotere zorgtaak van vrouwen (gemiddeld een

verschil van 9 uur per week) en een oververtegenwoordiging van vrouwelijke bewoners in sociale huurwoningen. Hoe meer financiële mogelijkheden men heeft, hoe meer kan worden geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen. Wie de investering niet kan of mag maken als huurder, heeft dus een hogere energierekening. Eén op de vijf energiearme huishoudens in Nederland is een éénoudergezin en bijna 90% van die gezinnen heeft een vrouw aan het hoofd. Feniks pleit daarom voor een meer diverse, inclusieve en gender-sensitieve aanpak van de energietransitie, waarbij de bestuurskamers een afspiegeling vormen van de maatschappij.

Om menstruatiearmoede te bestrijden was Feniks in 2022 voor het tweede jaar op rij een MUP (Menstratieproducten Uitgifte Punt). In samenwerking met de Quiet, het Armoedefonds, ContourdeTwern en gemeente Tilburg zorgen we ervoor dat mensen die menstrueren en in armoede leven bij ons gratis menstruatieproducten kunnen krijgen. Een grote noodzaak, aangezien in Nederland 1 op de 10 jonge meiden en vrouwen te weinig of geen geld heeft voor maandverband of tampons. Ook in 2023 krijgt dit project gelukkig doorgang, maar we pleiten voor een meer duurzame oplossing, bijvoorbeeld door vergoeding van menstruatieproducten door de ziektekostenverzekering.

In het beschreven verslagjaar hebben we 22 vrouwen aangemeld bij de Quiet en 4 bij de Thuisadministratie van Humanitas en ContourdeTwern. Daarnaast kregen 7 vrouwen tegoedbonnen t.w.v. maar liefst € 750,- van de Linda Foundation en deelden we 50 Etos-bonnen uit van € 30,- met dank aan het Rode Kruis. Het Suikertantefonds (voorheen Tante Pollewop) schonk onze deelnemers 80 kledingbonnen t.w.v. € 7,50. De goederenbank van La Poubelle schreef 12 bonnen uit voor kleding en schoenen en serviceclub de 'Ladies

Kerstpakketten van Ladies Circle voor 5 gezinnen van Feniks-vrouwen

Circle' deelde voedselpakketten uit aan 5 gezinnen met een alleenstaande moeder aan het hoofd. Feniks zelf heeft net als voorgaande jaren een kleding-weggeefkast waar veel van onze deelnemers dankbaar gebruik van maken. De kast wordt vaak gevuld vanuit het netwerk van personeel en vrijwilligers. Goede kleding en schoenen zijn altijd van harte welkom. Evenals vorige jaren is Feniks een actieve deelnemer aan het Platform Sociale Zekerheid, dat vier keer per jaar bij elkaar komt. Ook komt het regelmatig voor dat we onze deelnemers helpen met het invullen van formulieren m.b.t. inkomensafhankelijke regelingen en toeslagen.

1.7 SYMPOSIUM: VROUW, WAAR BEN JE NOU?

Op 8 december 2022 organiseerde het Regionaal Archief Tilburg i.s.m. Feniks een bijzonder symposium over vrouwenemancipatie: 'Vrouw, waar ben je nou?' Hiervoor is geput uit de uitgebreide archieven van het Tilburgse Vrouwenkafé, het Vrouwencafé en de doorstart hiervan: Feniks. Deze archieven lagen jarenlang bij Feniks op zolder en we zijn blij dat ze een veilig onderkomen hebben gevonden bij het Regionaal Archief, waar ze nu toegankelijk zijn voor onderzoek. Dat is extra belangrijk omdat vrouwen in de archieven ondervetwoordigd zijn. Verschillende sprekers gaven tijdens het symposium een beeld van vrouwen in archiefcollecties in drie thema's: de protesterende vrouw, de

onzichtbare vrouw en feministes toen en nu. Een bomvolle zaal genoot van lezingen door Sanne Schraa (Regionaal Archief Tilburg), Thijs de Leeuw (BHIC), Bettemie Grijns (Atria), Ans Holman (Regionaal Archief Tilburg), Astrid de Beer (Regionaal Archief Tilburg) en onze eigen Gerda de Vries. Muziek was er van het Mama Verhalen Koor, die het publiek trakteerde op feministische strijdlieden uit de Tweede Feministische Golf. Er werd uit volle borst meegezongen. Iedere bezoeker kreeg op het eind van de dag een unieke afbeelding van een heksje mee naar huis (gemaakt door Carla Wijntjes), die vroeger in de jaren 70 en 80 tijdens heksennachten (vrouwen eisen de straat terug) op muren werden gespoten. Voor een uitgebreid verslag van deze inspirerende middag verwijzen we graag naar de symposiumbundel van het Regionaal Archief Tilburg.

1.8 ONDERZOEK EN EXPERTISE: LANDELIJK

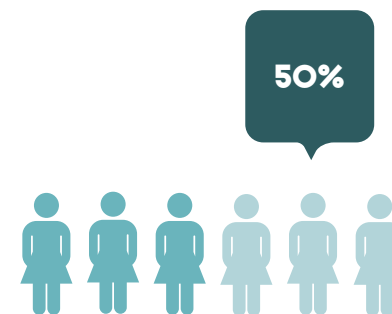
Feniks deelt haar expertise met verschillende organisaties en overheden, zowel op lokaal als op landelijk niveau. Zoals eerder vermeld namen we deel aan de evaluatie van het project Veilige Steden door het Ministerie van OCW. Daarnaast gaf Feniks in 2022 samen met andere organisaties

Fontys leerlingen spuiten heksjes voor Symposium Vrouw, waar ben je nou

uit het landelijke emancipatienetwerk advies m.b.t. de inhoud van de nieuwe Emancipatiemonitor, die eind van het jaar uitkwam. Ook de vakbond CNV Connectief deed een beroep op de expertise van Feniks. Dit resulteerde in de op maat gemaakte (digitale) workshop 'Gendersensitief Vakbondswerk'. Hierbij gingen we met deelnemers de diepte in over inclusievraagstukken op de werkvloer. De workshop werd goed ontvangen en ons contactpersoon bij CNV gaf aan dat ze hier in de toekomst meer mee willen gaan doen, wat we natuurlijk van harte toejuichen.

Voor een onderzoek over het zelfstandig verblijfsrecht van gezinsmigrantenvrouwen door de Vrije Universiteit Amsterdam leverden we kennis vanuit onze praktijk. We signaleren dat er veel problematiek is m.b.t. dit thema. Bij een aantal vrouwen

VROUWEN WERKEN NOG STEEDS AANZIENLIJK MINDER BETAALDE UREN DAN MANNEN, TERWIJL ZE MEER ONBETAALDE TAKEN OP ZICH NEMEN, ZOALS ZORG VOOR DE KINDEREN, HUISHOUDELIJKE TAKEN EN MANTELZORG. DEZE TRADITIONELE TAAKVERDELING ZORGT ERVOOR DAT BIJNA 50% VAN DE VROUWEN IN NEDERLAND NIET FINANCIEEL ONAFHANKELIJK (MINIMUMLOON) IS VAN HUN PARTNER EN/OF DE OVERHEID

is er sprake van een vorm van huwelijkse gevangenschap. Zij spreken niet of nauwelijks de Nederlandse taal, ook al zijn ze ingeburgerd, omdat ze te weinig contact hebben met de Nederlandse samenleving. Omdat ze ook niet op de hoogte zijn van hun rechten, krijgen zij vaak de meest slechte route en info aangeboden naar een zelfstandige verblijfsvergunning door IND, de rechtbank en pro-deo advocaten die onvoldoende op de hoogte zijn. In te veel situaties wordt ook de aantoonbaarheid van huiselijk geweld niet erkend, ondanks bijvoorbeeld politieverlagen of een verblijf bij Sterk Huis. Feniks pleit voor een beter beleid om deze ellende en de maatschappelijke kosten die het met zich meebrengt te voorkomen. Zo zou bij inschrijving in het gemeentelijke register een eropaf-beleid ontwikkeld kunnen worden door bezoek van het buurtwerk aan huis (met echtgenoot erbij) over rechten en plichten in Nederland, gelijkwaardigheid man en vrouw, ondersteuningsstructuur, etc. En een aantal van deze gezinnen dient langdurig gevolgd te worden, in de zin van laagdrempelig contact onderhouden. Kortom: vroegsignalering en preventie. Dit is ook de reden waarom Feniks al in 2018 een actieplan en korte infonotitie heeft gemaakt en voor de nieuwe Colleges van B&W in 2018 en 2022 hierover een aanbeveling heeft geschreven. Daarnaast hebben we in 2022 een paar vrouwen begeleid met een verblijfsvergunning op basis van het Chavez-verdrag, wat betekent dat hun verblijfsvergunning is gekoppeld aan die van hun kinderen. Zodra de kinderen 18 worden, stopt dus het verblijfsrecht. Gelukkig komen Chavez-vergunninghouders in 2023 in aanmerking voor naturalisatie in die zin dat er geen bedenkingen meer bestaan tegen hun verblijf voor onbepaalde tijd zoals omschreven in de Rijkswet

op het Nederlanderschap (RWN). Door deelname aan het Platform Zelfbeschikking & Verblijfsrecht blijven we dit dossier op de voet volgen.

In het vorige jaarverslag schreven we al dat Feniks deelneemt aan het onderzoek 'Economische Veerkracht Vrouwen' van o.a. de Universiteit van Utrecht en TNO. Vrouwen werken nog steeds aanzienlijk minder betaalde uren dan mannen, terwijl ze meer onbetaalde taken op zich nemen, zoals zorg voor de kinderen, huishoudelijke taken en mantelzorg. Deze traditionele taakverdeling zorgt ervoor dat bijna 50% van de vrouwen in Nederland niet financieel onafhankelijk (minimumloon) is van hun partner en/of de overheid. De Nederlandse Economische Veerkracht Coalitie onderzoekt hoe de economische veerkracht van vrouwen verbeterd kan worden. Hiervoor worden verschillende interventies getest, waarbij een 'fix the system'-benadering wordt voorgesteld in plaats van een 'fix the women'-benadering. In januari 2023 start het onderzoek, dat twee jaar zal duren. Op de speciaal voor dit onderzoek in het leven geroepen website kun je meer lezen over de benadering, de verschillende 'living labs' en de samenwerkingspartners: www.uu.nl/onderzoek/economische-veerkracht-vrouwen/. In het jaarverslag van 2023 zullen we je hier verder over informeren.

ECONOMISCHE VEERKRACHT VROUWEN

Collage symposium Vrouw waar ben je nou (foto Maria van der Heyden)

2.

Menss-Trajecten: AANTAL EN RESULTATEN

2. MENSS-TRAJECTEN: AANTAL EN RESULTATEN

Feniks is één van de kernpartners in het programma Meedoen en Sociale Stijging (Menss) van de gemeente Tilburg. Andere partners zijn ContourdeTwern, Krachtcentrale 013, MST, Broodje Aap Linke Soep, Groeituin013 en SK013. Ook dit jaar hebben we weer fijn en inspirerend samengewerkt. In de verantwoording van Menss 2022 lees je alles over dit samenwerkingsverband, waarin Feniks opnieuw 112 participatietrajecten uitvoerde.

Deelnemers van Menss zijn Tilburgers in een kwetsbare positie en meestal met vragen op meerdere leefgebieden. Veel van de deelnemers kampen met (een combinatie van) fysieke klachten, psychische problemen, eenzaamheid, een gemis aan zingeving, taalachterstand, beperkt ontwikkelde basisvaardigheden, een laag zelfbeeld, armoede, schulden, opvoedingsproblemen, enzovoorts. De Menss-deelnemers die bij Feniks komen zijn vrouwen, waarvan zeker de helft bi-cultureel met een migratieachtergrond. Veel van hen zijn alleenstaande moeders en praktisch opgeleid. Daarnaast hebben ze vaak te maken gehad met huiselijk geweld en/of seksueel grensoverschrijdend gedrag. Over het algemeen hebben onze deelnemers een beperkt sociaal netwerk en een

grote afstand tot de arbeidsmarkt en samenleving.

Menss zet in op drie leefdomeinen: Maatschappelijke Participatie (MP), Activiteiten Dagelijks Leven (ADL) en Sociaal Netwerk (SN). Als deelnemers stijgen op één of meerdere levensdomeinen spreken we van positieve uitstroom. Om dit te meten maken we gebruik van de Zelfredzaamheidsmatrix. Omdat mensen door Menss weer meedoen met de samenleving, hun sociale netwerk uitbreiden en allerlei vaardigheden leren, (her)vinden zij hun eigen kracht (empowerment), ervaren zij meer zelfregie en zingeving. Dit draagt bij aan de algehele kwaliteit van leven en noemen we 'positieve gezondheid'. Met genoeg delen we hieronder onze resultaten m.b.t. de Menss-trajecten. In hoofdstuk 3 gaan we in op de inhoud van deze trajecten en vertellen we meer over (een deel van) ons cursusaanbod.

"IK HEB GEEN FAMILIE IN NEDERLAND. BIJ FENIKS VOEL IK ME THUIS. ALS IK PROBLEMEN HEB WEET IK DAT IK BIJ FENIKS TERECHT KAN."

- DEELNEEMSTER FENIKS

Ook dit jaar hebben we weer **112 UNIEKE TRAJECTEN** uitgevoerd. Daarvan zijn er 75 afgesloten in 2022 (71%). De rest wordt afgesloten in 2023. Dit komt o.a. omdat de opkomst minder frequent was en sommige vrouwen dus nog langer dan het kalenderjaar deelnemen. Bovendien nemen niet alle vrouwen deel vanaf de start van het jaar. Na de coronaperiode is nog steeds merkbaar dat deelnemers moeite hebben om frequent aanwezig te zijn en dat heeft gevolgen voor de groepsactiviteiten waarin het moeilijker is om de motivatie vast te houden. Bij aanvang van nieuwe activiteiten melden zich dan wel voldoende deelnemers aan, maar gedurende de activiteit is de opkomst wisselend. Van de 75 afgesloten trajecten zijn er **68 POSITIEF (91%) UITGESTROOMD** en 7 negatief (9%). Redenen voor negatieve uitstroom die genoemd zijn, zijn teveel lichamelijke klachten als gevolg van stress of "te veel aan mijn hoofd" om te blijven deelnemen. Bij Feniks vond de grootste stijging plaats op het domein Sociaal Netwerk (39), gevolgd door Maatschappelijke Participatie (21) en ten slotte Activiteiten Dagelijks Leven (8).

HET KRACHTVERHAAL VAN KATHY

Kathy is afkomstig uit Vietnam en komt 1,5 jaar geleden naar Nederland voor de liefde. Op dat moment gebeurt er ontzettend veel in haar leven. De wereld zit midden in de corona-pandemie en haar moeder komt te overlijden na een operatie. Kathy komt met veel angsten en zorgen aan in Nederland. Ze mist haar moeder en moet erg wennen aan het koude weer en een vreemde cultuur. Daarnaast heeft ze nog geen sociaal netwerk in Nederland buiten haar partner en maakt ze zich druk om het vinden van een baan.

Via haar nieuwe buurvrouw leert Kathy het MamaVerhalenKoor kennen. Omdat ze van zingen houdt, besluit ze zich aan te sluiten bij het koor. Hier komt ze in contact met een medewerker van Feniks. Kathy geeft aan dat ze de Nederlandse taal beter wil beheersen. Hiervoor is ze bij Feniks aan het juiste adres. Al snel durft Kathy meer uit haar comfortzone te treden en bezoekt ze op uitnodiging van haar taalcoach enkele evenementen van Feniks, zoals de viering van Internationale Vrouwendag.

"In Vietnam is het schoonheidsideaal voor vrouwen diep in de cultuur geworteld. Vrouwen die hier aan voldoen, maken meer kans op persoonlijk en professioneel succes. Al dit soort normen en stereotypen brengen veel onzekerheden met zich mee," legt Kathy uit. Ze wordt zich in Nederland bewust dat ze zich als vrouw niet hoeft te verstoppen en dat een vrouw gelijkwaardig is aan een man. Nederlandse vrouwen zijn voor haar een voorbeeld door hun doorzettersmentaliteit, volgens Kathy een teken van een sterk karakter.

Door meer actief te worden, erop uit te gaan en nieuwe mensen te ontmoeten, wordt Kathy steeds zelfverzekerder. Haar doel is om haar eigen geld te verdienen en financieel onafhankelijk te worden. Onlangs heeft Kathy een parttime baan gevonden als verkoopmedewerkster, dus de eerste stap is al gezet.

"BIJ FENIKS HEB IK NIET ALLEEN NEDERLANDS GELEERD, MAAR OOK HOE IK STERK EN ZELFVERZEKERD KAN ZIJN, HOE IK VASTGEROESTE DENKWIJZEN KAN VERANDEREN EN HOE IK MEER GERESPECTEERD KAN WORDEN ALS VROUW."

3.

Emancipatie IN DE PRAKTIJK

3.1 GRIP OP JE GELD

Goed met geld omgaan, is goed in het leven staan. Dit is het uitgangspunt van de vernieuwde budgetteringscursus 'Grip op je Geld' (voorheen 'Grip op je Knip') bij Feniks, geleid door Kristel Doorakkers. Want je kunt alleen maar greep op je geld krijgen, als je je financiën goed op orde hebt. Doel van de cursus is dat deelnemers (weer) controle over hun in- en uitgaven krijgen. Dit draagt bij aan minder stress en meer rust in geldzaken. Een cursus die extra nodig is in tijden waarin de boodschappen duurder worden en de energierekening alsmaar stijgt. Het is een werkgroep, wat betekent dat deelnemers concreet aan de slag gaan om dingen in hun eigen leven aan te pakken. Ze maken een plan met acties en doelen. Samen met de andere deelnemers wordt besproken wat nodig is en welke stappen men hiervoor kan zetten. We ondersteunen elkaar en helpen deelnemers actief bij het halen van deze doelen. Tijdens alles wat we doen, zijn en blijven deelnemers baas over hun eigen geld. In 2022 hebben zes vrouwen deelgenomen aan Grip op je Geld. In vijf groepsbijeenkomsten krijgen deelnemers zicht op hun in- en uitgaven en worden zij zich bewust van de invloed die commercie op hun uitgavepatroon heeft. Door dit inzicht leren deelnemers anders met hun geld om te gaan. Iedere deelnemer bepaalt zelf waar ze mee aan de slag wil gaan en op welke manier ze dat wil gaan doen. Elke bijeenkomst wordt afgesloten met persoonlijke actiepunten. Een aantal thema's die aan bod komen zijn: Goed met geld, Orde op zaken, Budgetoverzicht en kasboek, Goede voornemens, Commercie in je leven, Geld besparen en Stoppen met shoppen. Iedere deelnemer ontvangt aan het eind van de cursus een bewijs van deelname.

"DOOR MIJN UITGAVEN BIJ TE HOUDEN IN EEN KASBOEK WEET IK NU PRECIËS WAAR IK GELD AAN UIT GEEF. DAT WAS WEL EVEN SCHRIKKEN! IK LAAT ME NIET MEER VERLEIDEN; ALS IK ME VERVEELDE GING IK ALTIJD NAAR DE ACTION, DAT DOE IK NU NIET MEER. IK BEN BEWUSTER

EN ZUINIGER GEWORDEN, IK KOOP ALLEEN WAT IK ÉCHT NODIG HEB. HET LUKT ME NU ZELFS OM TE SPAREN ZODAT IK STRAKS EEN TICKET NAAR CURAÇAO KAN KOPEN!"
– DEELNEEMSTER GRIP OP JE GELD

Grip op je Geld certificaatuitreiking

3.2 OP WEG NAAR WERK

In 2022 hebben 21 vrouwen o.l.v. Kristel Doorakkers (verdeeld over drie groepen) deelgenomen aan 'Op Weg naar Werk' (voorheen 'Op Volle Kracht Vooruit'). In tien wekelijkse groepsbijeenkomsten van 2,5 uur, i.c.m. individuele coaching, gaan deelnemers aan de slag met de thema's: 'wie ben ik?' (identiteit), 'wat wil ik?' (motivatie) en 'wat kan ik?' (kwaliteiten en vaardigheden). Hoe combineer ik zorgtaken thuis met activiteiten buitenshuis? Welke mogelijkheden heb ik? Daarbij hoort het bewust maken van deelnemers van hun situatie, achtergronden en belemmeringen. Met het traject 'Op Weg naar Werk' worden vrouwen gestimuleerd om over verschillende facetten van hun leven goed na te denken. Daarnaast krijgen zij oplossingsmogelijkheden voor persoonlijke, relationele en maatschappelijke problemen aangereikt. Dat heeft te maken met eigen keuzes maken,

Certificaatuitreiking Op Weg naar Werk

kwaliteiten benutten, nieuwe perspectieven ontwikkelen, zelf verantwoordelijkheid nemen en het gevoel van eigenwaarde versterken. Doordat deze belangrijke thema's in de groepslessen worden behandeld, ontwikkelt iedere vrouw basiskennis over zichzelf. Dat leidt ertoe dat deelnemers minder afhankelijk worden van hulpverleners/begeleiders en daadwerkelijk het heft in eigen hand nemen.

De training is speciaal ontwikkeld voor alleenstaande moeders als voortraject op re-integratie. De deelnemers ontvangen vaak een P-uitkering en zijn doorverwezen of aangemeld door hun klantregisseur van Werk en Inkomen. De thema's die aan bod komen zijn afgestemd op de leefwereld van deze vrouwen en de obstakels die zij in hun dagelijks leven ervaren: armoede (schulden, achterstallige betalingen), een laag zelfbeeld, geen of een beperkt sociaal netwerk, zorgtaken voor kinderen of ouder(s), praktisch opgeleid of geen (afgeronde) beroepsopleiding, geen of geen recente werkervaring, geen zicht op eigen toekomstmogelijkheden. Door het delen van ervaringen ontstaat herkenning en erkenning, wat bijdraagt aan een positiever zelfbeeld en het vergroten van het vertrouwen in eigen kunnen. Deelnemers worden gestimuleerd om op hun eigen manier en tempo stappen te zetten. Ze leren hoe ze hun leven anders vorm kunnen gaan geven, met behoud van goed moederschap, waarbij ze effectief de hulp van anderen in kunnen zetten zonder de zelfregie te verliezen. Na afloop ontvangt iedere deelnemer een certificaat. De deelnemende vrouwen stromen uit naar Kikmaat Diamantgroep, een opleiding, (vrijwilligers) werk of een andere cursus. Zo heeft Feniks de afgelopen jaren al

honderden vrouwen ondersteund 'Op Weg naar Werk'.

"BIJ FENIKS VOEL IK ME GEHOORD EN IK BEN BLIJ DAT IK NIEUWE MENSEN HEB LEREN KENNEN."
– DEELNEEMSTER FENIKS

3.3 ZORG VOOR JEZELF

Met name veel (oudere) vrouwen met een migratieachtergrond kampen met gezondheidsproblemen van (chronische) aandoeningen als diabetes en overgewicht tot psychosociale problemen als depressie en angststoornissen. Relatieproblemen, een ongezonde leefstijl en een geïsoleerd bestaan leiden tot psychosomatische klachten. Deze doelgroep vindt onvoldoende aansluiting bij de gezondheidszorg en/of deze zorg leidt niet echt tot verbeteringen, omdat geen duidelijke fysieke oorzaken kunnen worden gevonden. De reguliere geneeskunde heeft voor de pijn en het lijden van deze doelgroep vaak geen oplossingen. Diverse onderzoeken tonen daarnaast aan dat mensen met een lage SES (Sociaal Economische Status) vaker met ziekte leven en een beduidend kortere gemiddelde levensverwachting hebben, namelijk 7 jaar.

In het najaar van het beschreven verslagjaar werd 'Zorg voor jezelf' voor de eerste keer aangeboden bij Feniks, geleid door Emine Gül. Er hebben in 2022 zes vrouwen deelgenomen aan deze gezondheidskursus, die gericht is op zowel de lichamelijke als mentale weerbaarheid van vrouwen. De onderwerpen die

HET KRACHTVERHAAL VAN SEFIKA

Sefika wordt door haar klantregisseur van de Gemeente Tilburg afdeling Werk en Inkomen aangemeld voor het traject 'Op Weg naar Werk' bij Feniks. Ze is door het PDC (Praktijk Diagnose Centrum) onderzocht en daaruit is gebleken dat Sefika door meervoudige problematiek in haar leven nog niet toe is aan werk of scholing. Het is belangrijk dat Sefika sociale contacten krijgt, fijne en positieve ervaringen opdoet en het gevoel krijgt dat ze wél wat kan en daarom gewaardeerd wordt.

Sefika heeft een moeilijke jeugd gehad, is jong getrouwd, heeft op achttienjarige leeftijd een kind gekregen, en is kort daarna gescheiden. Haar zoon is inmiddels vijftien jaar en de relatie met haar ex is inmiddels goed. Na de scheiding is Sefika achtergebleven met schulden waardoor ze in de schuldsanering zit en onder bewindsvoering staat. Haar zoon zorgt voor onrust in huis; hij hangt veel op straat rond en komt thuis wanneer het hem uitkomt. Vanuit de Toegang krijgt ze hulp bij de opvoeding. Dat geeft rust.

Sefika wordt makkelijk overschat omdat ze verbaal sterk is en ook vaak de aanval inzet. Daaronder zit een lieve, kwetsbare vrouw, die eigenlijk heel onzeker is over haar capaciteiten. De lessen van 'Op Weg naar Werk' zijn confronterend, maar vooral leerzaam. Ze helpen haar om zicht te krijgen op haar wensen, mogelijkheden en onmogelijkheden en om alles op een rijtje te zetten. Wat zijn mijn vaardigheden? Wat wil ik nog leren? Wat vind ik belangrijk als ik ga werken? Hoe ga ik werk combineren met de opvoeding van mijn zoon? Allemaal vragen waar Sefika steeds makkelijker antwoord op kan geven. Door het contact met de andere groepsleden leert ze haar onzekerheden te delen en dat helpt haar om door haar eigen angst heen te gaan. Op advies van de klantregisseur wordt Sefika - na afronding van het traject Op Weg naar Werk - aangemeld bij Kikmaat (onderdeel Diamantgroep) voor de klantroute re-integratie. Doordat Sefika aangeeft graag in de zorg te willen gaan werken wordt ze geplaatst op een ontwikkelplek bij Thebe. Dit is een tijdelijke werkplek om weer in het arbeidsritme te komen en vanuit de ontwikkelplek door te stromen naar een passende betaalde baan. Dit gaat zo goed dat Sefika met behulp van haar coach solliciteert op de vacature 'BBL-leerling helpende plus' bij de Wever en wordt aangenomen om in 2023 te starten.

aan bod komen zijn; gezonde voeding, bewegen (met een wandelactiviteit), zelfverdediging, mentale weerbaarheid (taboes doorbreken, paniekaanvallen, burn-out en stress), vrouwspecifieke ziektebeelden en mantelzorg. De onderdelen bewegen en zelfverdediging worden in samenwerking met vrijwilligers gedaan die bevoegd zijn hier gastlessen over te geven. Tijdens de eerste les worden er concrete doelen geformuleerd waaraan in de loop van de cursus wordt gewerkt. Doordat de doelen zo concreet zijn, kan het lesprogramma hierop worden aangepast. Zo komen deelnemers te weten hoe zij gezonder kunnen leven, met goede voeding, meer beweging en rust in hun hoofd. Ze worden gemotiveerd en leren verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun geestelijke en lichamelijke gezondheid te nemen. Dit heeft een blijvend positief effect op hun gezondheid, bewustzijn en persoonlijke groei, wat hun zelfredzaamheid bevordert.

"IK BEN SOMS TE STRENG VOOR MEZELF, WAARDOOR IK BLOKKEER. BIJ 'ZORG VOOR JEZELF' HEB IK GELEERD DAT IK MEER KAN BEREIKEN DOOR MIJN DOELEN KLEIN TE MAKEN. IK HEB AAN HET EINDE VAN DE CURSUS AL EEN DEEL VAN MIJN DOELEN BEREIKT!"
- DEELNEEMSTER FENIKS

3.4 EVA (EDUCATIE VOOR VROUWEN MET AMBITIE)

Met name veel (oudere) vrouwen met een migratieachtergrond EVA is een project bij Feniks in samenwerking met stichting 'Lezen & schrijven' voor laaggeletterde vrouwen niveau F1 om beter te leren lezen en schrijven, computeren en rekenen. Aan dit project nemen ook ContourdeTwern, ROC, Bibliotheek Midden-

Brabant en gemeente Tilburg deel. Bij Feniks geven we taalondersteuning zowel individueel als in groepslessen. In 2022 is een derde EVA-groep gestart. De vraag naar taalondersteuning op een beginnend niveau voor vrouwen met een Arabische taalachtergrond kwam steeds vaker bij Feniks terecht. Dankzij een vrijwilliger die Arabisch spreekt, vormden we een nieuwe groep van 8 deelnemers vanuit deze doelgroep. De deelnemers voelen zich hierdoor meer gesteerd en zeker om te blijven deelnemen aan de lessen, waar zij anders sneller afhaken omdat ze hun vragen niet durven stellen, of dat ze net een stukje uitleg en aansluiting missen. Het helpt hen bijvoorbeeld echt als er zelfs maar één woordje in eigen taal toegevoegd kan worden in een zin. De overige twee EVA-groepen zijn divers qua taalachtergrond en zijn ingedeeld op taalniveau. Deze indeling maakt dat er geen afhakers zijn waar het tempo van leren óf te langzaam óf te snel gaat. Voor alle deelnemers geldt dat ze met elkaar in de groep de angst en schaamte overwinnen om daadwerkelijk Nederlands te spreken en dat je van vragen stellen alleen maar wijzer wordt. Gedeelde ervaringen daarin versterken de vrouwen in het doorzetten en het blijven oefenen met taal, ook buiten de groepsbijeenkomsten. Dat is zeker ook van belang ná het jaar van ondersteuning bij Feniks.

Daarom wordt bij alle groepen toegewerkt naar het vinden van mogelijkheden om dat te blijven doen: bijvoorbeeld door het actief worden als vrijwilliger (o.a. op de school van hun kind), een activiteit in eigen wijk oppakken of een verbeterd contact met de burens opbouwen en onderhouden, omdat men nu beter een praatje durft te maken in plaats van enkel 'goedemorgen' te zeggen. Beide groepen zijn gestart met respectievelijk 8 en 10 deelnemers.

Van de deelnemers aan individuele EVA ondersteuning zijn in 2020 negen deelnemers uitgestroomd naar werk, opleiding of naar een activiteit buiten Feniks; 2 deelnemers hebben een eigen activiteit bij Feniks mee opgezet. Voor hen is een stap buiten de veilige omgeving van Feniks (nog) niet haalbaar en op deze wijze blijven zij bezig met het in praktijk brengen van de Nederlandse taal. In 2022 zijn 9 taalvrijwilligsters actief geweest, waarvan één dit jaar is gestart.

3.5 MUZIEK MET JE KIND

Muziek met je Kind is een populaire cursus waarbij door muziek en dans allerlei aspecten spelenderwijs aan bod komen, zoals fijne en grove motoriek, ontwikkeling van de zintuigen, samenspelen en fantasie. Bovendien is het erg gezellig om met elkaar, met andere kinderen en ouders/opvoeders te zingen en te bewegen. Ook vaders en opa's zijn welkom. Hierdoor werken we vanwege de rolpatroon doorbrekende 'neven'-functie al jaren 'spelenderwijs' aan mannenemancipatie en bieden we papa's een mogelijkheid hun zorgkant te ontwikkelen. In 3 groepen hebben 23 deelnemers en 23 (klein)kinderen deelgenomen.

De deelnemers, of zij nu alleenstaand of met partner zijn, ervaren eigenlijk allemaal wel dat hun wereld kleiner wordt op het moment dat er kleine kinderen zijn, al erkent en beseft niet ieder zich dat van te voren en spreken ze het ook niet uit, want "dat staat toch haaks op het geluk van een kindje krijgen". Deze cursus doorbreekt dat taboe. Door het terloops te benoemen

EVA certificaatuitreiking

vanuit Feniks is er herkenning en wordt de schroom minder om ervaringen te delen met elkaar. Deelnemen versterkt dus niet alleen de band van opvoeder met kind, het versterkt ook het netwerk van de deelnemers.

**"CONTACT MET ANDERE OUDERS EN ERUIT KUNNEN MET DE KLEINE IS NU MIJN WEG NAAR BUITEN. ER ZOU DEN MEER PLAATSEN ALS DEZE MOETEN ZIJN."
- DEELNEEMSTER MUZIEK MET JE KIND**

3.6 OPKOMEN VOOR JEZELF

In deze training o.l.v. Mo van Bavel leren vrouwen weerbaarder te worden en op te komen voor zichzelf. De training is gericht op het krijgen van inzicht in je eigen handelen d.m.v. oefeningen en gesprekken. Je oefent met nieuw gedrag en ontdekt wat

Breien en haken bij Koffietijd

dit bij anderen teweegbrengt. In de veiligheid van de training kunnen deelnemers dit uitproberen. In 2022 hebben 11 deelnemers verdeeld over 2 groepen de cursus succesvol afgerond. Wat 'Opkomen voor Jezelf' dit jaar opleverde, laten we zien a.d.h.v. enkele quotes van de cursisten:

"IN HET BEGIN SCHAAMDE IK ME NOG VOOR MIJN SITUATIE, MAAR IK HOOR VAN ANDERE DEELNEEMSTERS VERGELIJKBARE VERHALEN EN VOEL DAT IK NIET ALLEEN BEN HIERIN."

"IK HAD EEN MOEILIK GESPREK MET MIJN BAAS. IK BEN ER TOEN EERST VOOR GAAN ZITTEN MET DE DRIE GOUDEN REGELS UIT DE CURSUS: WAT DENK IK, WAT VOEL IK EN WAT WIL IK. DAT HEB IK TOEN OPGESCHREVEN EN ALS RICHTLIJN VOOR MIJN GESPREK GEBRUIKT. HET GAF ME RUST VOORAF EN IK BEN ERG TEVREDEN OVER HOE HET IS GEGAAN."

"WEL RAAR IN HET BEGIN OM STEEDS IETS POSITIEFS TE ZEGGEN OVER MEZELF AAN HET BEGIN VAN ELKE BIJeenkomst. MAAR HET HELDT ME WEL, WANT IK GELOOF NU ZEKER DAT IK OOK POSITIEVE EIGENSCHAPPEN HEB."

"OP MIJN WERK ZEI IK ALTIJD 'JA', ALS ER IETS SNEL TUSSENDOR MOEST GEBEUREN. NU DURF IK OOK ' NEE' TE ZEGGEN EN AAN TE GEVEN DAT ER NOG ANDERE TAKEN LIGGEN. ZO HAAL IK NIET ALLES OP MIJN SCHOUDErs. HET IS JUIST STERK OM HULP TE VRAGEN."

3.7 NIEUWE ACTIVITEITEN

In 2022 meldden zich vaker vrouwen aan die nog heel weinig Nederlands spreken en die aangeven niet naar een buurthuis te willen gaan. Door een aantal vrouwen die uitstromen bij de taalondersteuning is het idee geopperd om een eigen praat-oefen-groep op te zetten, waarin zij als vrijwilligsters d.m.v. haak- en breiactiviteiten helpen om een netwerk te bieden en in het Nederlands met elkaar te praten, met ondersteuning van de eigen taal waar nodig.

Enkele vrijwilligsters van Feniks hebben in 2022 deelgenomen aan de foto-expositie Lichaamstaal. Dit is een project over het overwinnen van lichamelijke onzekerheden waarin Fenne van Heugten, Ismay Jongeling en Evy van Seters de kracht van kwetsbaarheid en de schoonheid van zelfverzekerdheid laten zien. Dit werd door onze vrijwilligsters die deelnamen als zeer empowerend ervaren.

Ook noemenswaardig is de groeiende vraag of Feniks kan helpen om weer op de fiets te durven gaan. Dit zijn vooral (maar niet uitsluitend) vrouwen die al aan een andere activiteit bij Feniks deelnemen. Zij hebben ooit fietsles gehad, maar hebben te lang niet op de fiets gezeten of een nare ervaring in het verkeer meegemaakt, waardoor ze niet meer durven. In Feniks hebben zij vertrouwen om dit aan te kaarten en zij voelen zich serieus genomen. Over de fietslessen bij Feniks lees je meer in ons volgende jaarverslag, waarin we ook ingaan op nieuwe activiteiten als onze wandelgroep, cursus zelfverdediging en een innovatief programma dat in het teken zal staan van samen goedkoop, gezond en duurzaam koken, eten en moestuinieren.

Muziek met je Kind

4.

Samenwerking

Feniks werkt samen met veel lokale en landelijke organisaties. Op de eerste plaats zijn dat natuurlijk de gemeente Tilburg en de Menss-partners. Met behulp van de organisatie Whise zijn de Menss-partners in 2022 gestart met een onderzoeksprogramma om een impuls te geven aan het impactgericht werken en denken binnen het sociaal domein. Hier werken we in 2023 verder aan. Waar dit relevant is, zijn in vorige hoofdstukken al andere organisaties benoemd waarmee we nauw samenwerken. Verder zijn noemenswaardige samenwerkingsactiviteiten uit 2022 een werkbezoek op locatie bij Werk en Inkomen, de Toegang, Sociale Raad en de Diamantgroep. We hebben voorlichtingen over Feniks gegeven aan klantregisseurs, raadsleden en praktijkondersteuners. We namen deel aan twee netwerkbijeenkomsten in het Zuiderkwartier georganiseerd door ContourdeTwern. Ook stonden we op de informatiemarkt tijdens de opening van de Voedselbank op een nieuwe locatie en waren we aanwezig bij de wijkteambijeenkomst van de Toegang in de Spijkerbeemden met als doel elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen. Graag geven we hieronder een overzicht van al onze partners, die we hartelijk bedanken voor de fijne samenwerking.

4.1 HUURDERS

Net als in voorgaande jaren biedt Feniks onderdak aan het COC Tilburg, Breda en Omstreken en het Surinaamse Vrouwenkoor Pramisi. Hierdoor wordt de drempel van individuele deelname aan Feniks verlaagd. Daarnaast vergadert het bestuur van kringloopwinkel PortAgora en de Stichting Gedeeld Verleden, Gezamenlijke Toekomst, dat de herdenking van het slavernijverleden in Tilburg organiseert en het Tilburgse Slavernijmonument heeft gerealiseerd, regelmatig bij Feniks.

Stg: Gedeeld Verleden, Gezamenlijke Toekomst vergadert regelmatig bij Feniks

5.

Organisatie TEAM, VRIJWILLIGERS EN BESTUUR

5.1 TEAM

Het professionele Feniksteam bestaat in 2022 uit 5 professionals. Onze nieuwe Sociaal Cultureel Werker Emine Gul versterkt ons team vanaf mei. Al onze medewerkers werken parttime, gezamenlijk is dat 3,94 Fte. Onze directeur Gerda de Vries ging in december met pensioen en Veerle Slegers nam diezelfde maand het stokje van haar over. De beroepskrachten vallen onder de CAO Sociaal Werk. In het beschreven verslagjaar hebben 1 HBO en 1 MBO stagiaire het team versterkt. Daarnaast begeleidden we een universitaire stagiaire met zijn afstudeeronderzoek m.b.t. het Tilburgse inclusiebeleid.

Team Feniks in 2022

De jaarlijkse kerstborrel voor onze vrijwilligers was dit jaar in De Harmonie

5.2 VRIJWILLIGERS

Feniks is ontzettend dankbaar voor haar vrijwilligers, die zich met hart en ziel inzetten. Ook in 2022 waren er weer meer dan dertig vrijwilligers actief bij Feniks. De groep is zeer divers wat betreft leeftijd (onze jongste vrijwilliger is 24 en onze oudste 80), opleiding, biculturele achtergrond, etc. Al onze vrijwilligers vinden op hun eigen manier voldoening/zingeving in hun werk bij Feniks. Sommige vrijwilligers zetten hun ervaringsdeskundigheid in, bijvoorbeeld m.b.t. partnergeweld, andere helpen in de communicatie omdat zij bijvoorbeeld Arabisch spreken. Kortom, onze doelgroep herkent zich in de vrijwilligers, die daardoor ook vaak rolmodel zijn. Feniks is daarmee een inclusieve organisatie waarbij diversiteit onze krachtbron is.

Het spreekt voor zich dat de begeleiding van vrijwilligers maatwerk is. De een werkt heel zelfstandig terwijl de ander meer ondersteuning nodig heeft, zowel in de werkzaamheden als in de privésfeer. Vrijwilligers die in armoede leven ondersteunen we met bescheiden vrijwilligersvergoedingen, bonnen en/of fondsaanvragen.

In het beschreven verslagjaar hebben we in de zomer een gezellig etentje georganiseerd voor onze vrijwilligers in de tuin van Feniks. Daarnaast hebben we na een aantal jaar corona

eindelijk weer onze kerstbijeenkomst kunnen vieren, die dit jaar in combinatie met de afscheidsreceptie van Gerda de Vries plaatsvond in De Harmonie.

5.3 BESTUUR

In 2022 zag het bestuur van Feniks er als volgt uit.

Hans Kokke – bestuursvoorzitter
Mariëlle Cloin – secretaris
Iman Boujamid – algemeen bestuurslid
Sanne Schraa – algemeen bestuurslid

Net als onze directeur Gerda de Vries namen onze bestuursleden ook afscheid aan het eind van het jaar, omdat hun bestuurstermijn was afgelopen. In 2023 starten we daarom met een nieuw bestuur met Maya Butalid (voorzitter), Lian van Bommel (secretaris), Eef van Creij (algemeen bestuurslid), Nanda Oudejans (algemeen bestuurslid) en Imane Chentouf (penningmeester). In 2022 vond besluitvorming plaats over de financiële jaarrekening 2021, tussentijdse rapportages, de begroting 2022, het inhoudelijk jaarverslag 2021 en personele zaken.

30

FENIKS IS ONTZZETTEND DANKBAAR VOOR HAAR VRIJWILLIGERS, DIE ZICH MET HART EN ZIEL INZETTEN. OOK IN 2022 WAREN ER WEER MEER DAN DERTIG VRIJWILLIGERS ACTIEF BIJ FENIKS.

6.

Financiën EN SPONSORS

6.1 EXPLOITATIE

De jaarrekening van 2022 ziet er rooskleurig uit door de erkenning voor en financiering van onze expertisefunctie (€ 25.000,-) door de gemeente Tilburg. Daarmee wordt dan ook eindelijk uitvoering gegeven aan de gemeenteraads-brede motie (juni 2019) om de emancipatie expertisefunctie duurzaam te borgen. Mede hierdoor ziet de organisatie ook haar financiële toekomst met vertrouwen tegemoet. Verder zeer noemenswaardig is de gift van € 8.000,- van de Tilburgse Vrouwenraad, die in 2022 is opgeheven. Ten slotte ontvingen we in 2022 een gift van € 1000,- van Team Lewis. We zijn ontzettend blij met onze sponsors, die we heel hartelijk bedanken. Hieronder een overzicht van hen. Mocht je meer willen weten over onze exploitatie, verwijzen we graag naar het financieel jaarverslag op onze website.

6.2 SPONSORS BEDANKT!

7.

Media

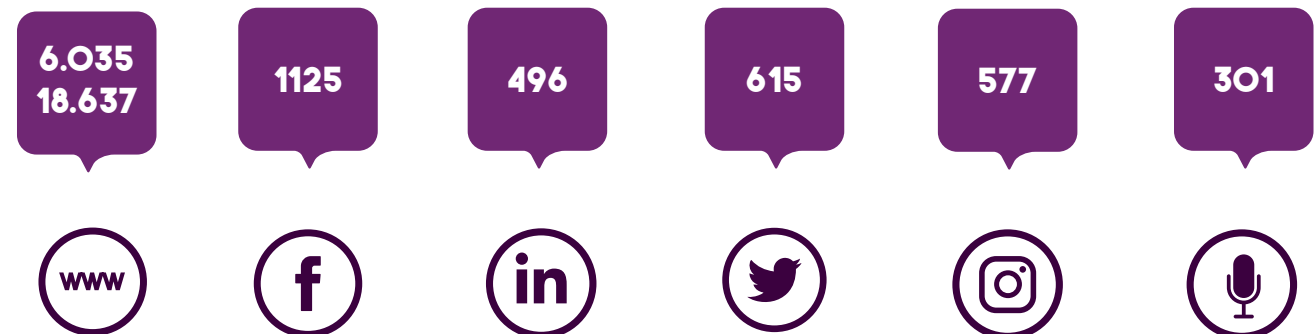
7.1 FENIKS IN DE MEDIA

In 2022 is Feniks weer verschillende keren in de media geweest. Zo verscheen er in januari een interview met Gerda de Vries in het Brabants Dagblad over de onthullingen over handtastelijkheden, verkrachtingen en intimidaties rond talentenjacht The Voice of Holland. Ook werd Gerda door het BD geïnterviewd naar aanleiding van Internationale Vrouwendag op 8 maart en de overdracht van de archieven van Feniks aan het Regionaal Archief Tilburg. Ten slotte werd Gerda door dezelfde krant geïnterviewd in het kader van haar pensioen in december. Hierin kwam o.a. haar lange, indrukwekkende loopbaan ter sprake, waarvoor ze tijdens haar afscheidsreceptie de Zilveren Erepenninng van de gemeente Tilburg kreeg uitgereikt door wethouder Esmah Lahlah. Een interview met Hannah van den Bosch en Laurens Kleijntjens over ecofeminisme en de relatie tussen gender en klimaat werd eveneens in het Brabants Dagblad gepubliceerd. Verder werd Laurens door Indebuurt geïnterviewd over de viering van Internationale

Vrouwendag en later over de campagne Orange the World. Hierin benadrukte hij het belang van mannen als deel van de oplossing van gender-gerelateerd geweld. Dit deed hij ook in de podcast 'Elke Acht Dagen' over femicide. In het Stadsnieuws was net als voorgaande jaren een krachtverhaal te lezen van een deelnemster van Feniks.

7.2 WEBSITE EN SOCIAL MEDIA

Onze website werd in 2022 bezocht door 6.035 bezoekers die samen 18.637 pagina's bekeken. Dat zijn bijna 2.000 bezoekers meer dan het jaar daarvoor. Ook onze sociale mediakanalen doen het goed. Op het moment van schrijven hebben we 1125 volgers op Facebook, 496 volgers op LinkedIn en 615 volgers op Twitter. Het aantal volgers op ons jongste platform Instagram groeit gestaag en nam afgelopen jaar toe van 393 naar 577 volgers. Onze podcast 'Feniks in de lucht' is in het afgelopen jaar 301 keer beluisterd en krijgt ook meer en meer bekendheid.

Internationale campagne vraagt aandacht voor geweld tegen vrouwen

Van 25 november t/m 10 december kleurt Tilburg weer Oranje. Dat heeft niets te maken met het WK voetbal, maar alles met de internationale campagne Orange the World. Dit jaar doet Tilburg weer mee aan deze internationale campagne, waarin aandacht wordt gevraagd voor geweld tegen vrouwen.

Geweld tegen vrouwen en meisjes komt in veel vormen voor, ook in Nederland. Zo heeft meer dan de helft van de vrouwen ervaring met seksuele straattintimidatie. Is één op de vijf vrouwen ooit fysiek mishandeld en is één op de tien vrouwen ooit verkracht. Toch blijft geweld tegen vrouwen een onderbelicht probleem. Tijdens Orange the World wordt aandacht gevraagd voor geweld tegen vrouwen.

Bijeenkomst Cinecitta

Op 30 november is in bioscoop Cinecitta (Willem II-straat 29) een Orange the World bijeenkomst. Die is georganiseerd door de gemeente, stichting Feniks en Sterk Huis. Tijdens de bijeenkomst wordt dieper ingegaan op geweld tegen vrouwen. Bijvoorbeeld welke hulp is er voor slachtoffers van seksueel misbruik en wat is straattintimidatie precies?

Stichting Stop Straattintimidatie is aanwezig met een Virtual Reality-bril, zodat deelnemers straattintimidatie kunnen ervaren. Ook is er een sneak preview van de documentaire 'Belaagd' te zien. Ervaringsdeskundigen op het gebied van geweld gaan met elkaar in gesprek.

Voor wie is het?

Voor meisjes en vrouwen die slachtoffer zijn (geweest) van geweld, voor iedereen die een meisje of vrouw in zijn/haar/hun omgeving heeft die slachtoffer is (geweest) van geweld en voor iedereen die meer wil weten of wat wil doen aan dit probleem.

Programma

Panelleden zijn Marijke Naezer (genderstudies-wetenschapper), Angélique Lautenslager, Laurens Kleijntjens (Feniks), Marijke Naezer (genderstudies-

wetenschapper), Judith Martens (Sterk Huis), Angélique Lautenslager (ervaringsdeskundige) en Hadassah de Boer (moderator). Presentatrice Hadassah de Boer is moderator van het panelgesprek.

Programma

19.00 – 19.30 uur:
Inloop met stand Stop Straattintimidatie
19.30 – 19.35 uur:
Opening
19.35 – 20.20 uur:
Documentaire BELAAGD
20.20 – 20.50 uur:
Pauze
20.50 – 21.15 uur:
Panelgesprek met experts

"Feniks heeft me geholpen mijn nieuwe leven op te bouwen"

Iryna Vitkova (49) is afkomstig uit Oekraïne en is voor de liefde naar Nederland gekomen. Ze is hooggeschoold en had in haar thuisland een goede baan in de financiële sector. In 2011 leert ze haar man kennen en de eerste 3 jaar reist hij op en neer. Sinds 2014 woont Iryna in Nederland en is ze gelukkig getrouwd.

"Voordat ik verliefd op hem werd, wilde ik nooit naar het buitenland verhuizen," vertelt de trotse Oekraïense. Over de huidige situatie in haar moederland wil ze niet veel kwijt; dat is te pijnlijk. Haar familie woont in oorlogsgebied en als er geen contact mogelijk is, maakt zij zich vanzelfsprekend grote zorgen.

"Veel mensen vinden cijfers saai, maar ik ben er dol op."

Ze begint met het zoeken naar een passende baan, maar kan die op haar niveau niet vinden. Bij sollicitaties wordt ze vaak afgewezen, omdat ze de taal nog onvoldoende beheerst. Tijdelijk gaat ze als postverdelers werken bij PostNL. Iryna begint onzeker te worden. "Hoe kan het dat ik steeds wordt afgewezen met mijn kennis en achtergrond?"

Passende baan op eigen niveau

In Nederland aangekomen zoekt Iryna samen met haar man de beste cursussen om snel Nederlands te leren. Dit valt niet mee, want sommige cursussen kosten veel geld of er is een lange wachttijd. Ook is het volgens Iryna belangrijk om te kijken naar het niveau van de andere cursisten omdat het tempo laag kan liggen. Omdat haar universitaire diploma hier niet erkend wordt, gaat ze naast Nederlands ook de cursus Basiskennis Boekhouden volgen. Hierna volgt ze een praktijkdiploma boekhouding op MBO4-niveau. "Veel mensen vinden

ik steeds wordt afgewezen met mijn kennis en achtergrond?"

Feniks

Ze gaat online op zoek naar een cursus solliciteren en komt bij Feniks terecht, waar ze de cursus 'Op Volle Kracht Vooruit!' volgt. "Hier leerde ik mezelf te presenteren en groeide mijn zelfvertrouwen. Als je taal fouten maakt, ben je nog geen domme buitenlander." Iryna gaat aan de slag met haar CV en ze leert bij Feniks andere vrouwen kennen die dezelfde drempels ervaren. Al voordat de cursus is afgelopen, wordt ze tegelijkertijd op twee vacatures aangenomen. Ze kiest de meest uitdagende; administratief medewerker bij Smart Profile. Over haar werkgever is ze laaiend enthousiast. Aan Feniks heeft Iryna warme herinneringen: "Wat jullie doen is echt goed! Feniks zou bekender moeten zijn, want jullie hebben me geholpen mijn nieuwe leven op te bouwen."

Feniks is een onderdeel van Medeo en Sociale stijging (Mensa). Iedereen hoort graag ergens bij en doet graag mee in de maatschappij. Soms lukt dat door omstandigheden even niet. Kijk voor meer informatie op www.fenikstilburg.nl

DE BETROUWBARE VAKMAN VOOR:

- Buiten- en binnenschilderwerk onderhoud
- Wandafwerking en spuitwerk
- Houtrot reparatie
- Glas zetten
- Ook voor aftimmerwerk

HEUVERLING SCHILDERWERKEN TILBURG

Wijkerant Oud Noort
APRIL/MEI/JUNI 2022

De feestelijke opening van het Feniks pand aan NS-Plein 17 op 15 november 2010

Tilburg viert 45 jaar Feniks!

Feniks schenkt haar archief aan het Regionaal Archief Tilburg

Feniks Emancipatie Expertise Centrum Tilburg bestaat dit jaar 45 jaar en is daarmee het langst bestaande emancipatiecentrum van Nederland! Om dit te vieren heeft Feniks haar archief aan het Regionaal Archief Tilburg geschonken. Daarmee heeft het archief twee nieuwe, bijzondere aanwinsten in handen: het archief van het Tilburgse Vrouwenkafé en het Vrouwen-centrum én de doorstart daarvan, Feniks.

"Deze aanwinst is een fantastische bron met veel informatie over de interessante en turbulente geschiedenis van de vrouwenbeweging in Tilburg. Het materiaal geeft een prachtig tijdsbeeld van de tweede feministische golf in onze stad", aldus Astrid de Beer namens Regionaal Archief Tilburg. De beide archieven bevatten affiches, foto's, strijdlidder, programmaboekjes, stageverslagen, notulen, beleidsplannen, statuten, verslagen van het meidenwerkstersoverleg, onderzoeks- en adviesrapporten, en meer. Geïnteresseerden kunnen de archieven raadplegen bij het archief, na het maken van een afspraak. Uiteraard zijn de archieven ook digitaal te raadplegen: www.regionaalarchieftilburg.nl, onder de nummers 1757 en 1662.

Om het feestelijke jaar af te sluiten organiseren Feniks en het Regionaal Archief Tilburg op 20 oktober een symposium over het 45-jarig bestaan van Feniks en de vrouwenbeweging in Tilburg. Houd www.fenikstilburg.nl in de gaten voor het laatste nieuws.

Opener van Vrouwen centrum Feniks in het pand aan Nieuwlandstraat 43 in 1985

Cursusagenda Feniks
20 april - 'Relaxed met je Ex': training voor gescheiden vaders die de band met de moeder van hun kinderen willen verbeteren. Drie woensdagavonden van 19.00 tot 21.30 uur
22 april - 'Mindfulness': cursus voor vrouwen waarin je leert omgaan met stress, waardoor je met rust in het NU leert leven. 8-wekelijkse bijeenkomsten op vrijdagochtend van 9.30 tot 11.30 uur.
12 mei - 'Op Volle Kracht Vooruit!': training voor vrouwen naar vrijwilligerswerk, betaald werk of opleiding. 12 bijeenkomsten van 9.30 tot 12.15 uur.
12 mei - 'Klussen in Huis': 8-wekelijkse kluscursus voor vrouwen op donderdagavond om 19.00 uur.
21 mei - 'Fiks je Fiets': workshop voor vrouwen waarbij je op een leuke, interactieve manier fietsreparaties zelf leert uitvoeren. Van 10.00 tot 12.00 uur.
Juni (datum binnenkort op de website) - 'Opkomen voor Jezelf': in deze training leren vrouwen om weerbaar te worden en op te komen voor zichzelf.

Feniks zoekt vrijwilligsters die getraind willen worden om vluchtelingen en migrantenvrouwen fietsles te geven.

Meer info en aanmelden: www.fenikstilburg.nl

Regionaal Archief Tilburg: bij sommige oudere foto's zoeken we nog beschrijvingen, dus we roepen vrouwen die zichzelf en/of anderen herkennen op om te helpen. Dit kan eenvoudig door op onze website een reactie te plaatsen onder de foto's.

COLOFON

Tekst: Laurens Kleijntjens i.s.m. Veerle Slegers, Mo van Bavel, Emine Gul, Kristel Doorackers en Gerda de Vries
Eindredactie: Laurens Kleijntjens
Fotografie: Jostijn Ligtoet, Eef Schoolmeesters, Wendy Presser, Maria van der Heyden, Joris Buijs, Anne-Marie Smulders e.a.
Vormgeving: I AM Plume

FENIKS EMANCIPATIE EXPERTISE CENTRUM

www.fenikstilburg.nl
Facebook: /fenikstilburg
Twitter: /fenikstilburg
Instagram: /fenikstilburg
LinkedIn: /company/feniks-emancipatie-expertise-centrum

Podcast: Feniks in de lucht (Spotify / Google Podcasts / Apple Podcasts)

NS Plein 17
5014DA Tilburg
Tel: (013) 542 18 96
info@fenikstilburg.nl

IBAN: NL25 INGB 0003 55 89 85
Feniks heeft de ANBI status
We zijn ontzettend blij met uw donatie!

FEESTELIJK FENIKS

JAARVERSLAG 2022